[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 717: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 632

ਕਲਵਕੁੰਤਲਾ ਕਵਿਤਾ

ਬਨਾਮ

ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ

(2024 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3522)

27 ਅਗਸਤ 2024

[ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ* ਅਤੇ ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ

ਮਾਮਲਾ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੇ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਔਰਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 - ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਸ਼ਰਤ - ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਅਧੀਨ ਲਾਭਦਾਇਕ ਇਲਾਜ - ਹੱਕਦਾਰੀ - ਬਿਨੈਕਾਰ- ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਔਰਤ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ, ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੂਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ - ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਬੀਆਈ ਕੇਸ ਅਤੇ ਈਡੀ ਦਾ ਕੇਸ - ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 45(1) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਏਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਹਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਔਰਤ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਲਾਭ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਕਿਉਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ - ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(1) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਇੱਕ "ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ" 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਪਣੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਜਾਂ ਸੂਝਵਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਨਾਲ ਹੀ, ਸੀਬੀਆਈ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਈਡੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ - ਲਗਭਗ 493 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੈਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਬਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ - ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ - ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਬੇਲੋੜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਸ਼ਰਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੋਵੇ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਭਰਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 21 [ਪੈਰਾ 10-14, 16, 17-22, 24, 25, 27-29]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ, 2024 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 1920: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 595; ਸੌਮਿਆ ਚੌਰਸੀਆ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ [2023] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 848: (2024) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 401: 2023 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 1073 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002; ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1973; ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਧਾਰਾ 45(1) ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਲਾਭ; ਜ਼ਮਾਨਤ; ਧਾਰਾ 45(1) ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਅਧੀਨ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ; ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3522 ਆਫ਼ 2024

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.07.2024 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2024 ਦੇ ਬੀ.ਏ ਨੰਬਰ 1675 ਵਿੱਚ ਨਾਲ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3523 ਆਫ਼ 2024

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਿਕਰਮ ਚੌਧਰੀ, ਦਾਮਾ ਸ਼ੇਸ਼ਾਦਰੀ ਨਾਇਡੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨਿਤੇਸ਼ ਰਾਣਾ, ਪੀ. ਮੋਹਿਤ ਰਾਓ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੇ. ਅਕਸ਼ਿਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਵੀਨ ਸੇਖੋਂ, ਦੀਪਕ ਨਾਗਰ, ਸੋਮਨਾਦਰੀ ਗੌਡ. ਕੇ, ਸ਼ੇਖ ਸੋਹਿਲ ਅਖਤਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਸਕਾਨ ਐਸਾਨੇ,

ਕਲਵਕੁੰਤਲਾ ਕਵਿਤਾ ਬਨਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ

ਅਸ਼ੰਭ ਖੁਰਾਨਾ, ਫਿਲਨਿਸ਼ ਵਰਕੋਮ ਵਰਮਾ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼ੁਬਮ ਰਾਜਹੰਸ, ਨਿਖਿਲ ਕੋਹਲੀ, ਨਿਖਿਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਕੇਸ਼ਵ ਸਹਿਗਲ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਖੁਰਾਣਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਲਿਆਣੀ ਭਿੜੇ ਘਰੋਟੇ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੂਰਯਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ ਰਾਜੂ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਅੰਨਮ ਵੈਂਕਟੇਸ਼, ਅਰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਰਨਾਨੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਮਰਾਟ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਹਿਤਾਰਥ ਰਾਜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਵੇਤਾ ਦੇਸਾਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਭੀ ਪ੍ਰਿਆ ਰਾਏ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਫੈਸਲਾ

ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਈ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1675 ਅਤੇ 1739, 2024 ਵਿੱਚ 01.07.2024 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

3. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਨਾਇਡੂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਰਮ ਚੌਧਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਏਐਸਜੀ') ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4. ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸਥਾਰ ਦਰਜ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਚਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 2024 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 10778 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 2024 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਕ੍ਰਿ.) ਨੰਬਰ 10785 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹੋਰ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

6. ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ, ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਬਨਾਮ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਗਭਗ 493 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਗਭਗ 50,000 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਨੀ-ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 2002 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਪੀਐਮਐਲਏ') ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

7. ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ-ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਲਾਬੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੌਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਲੰਘੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਾਉਣਗੇ।

8. ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਸੈੱਟ ਫਾਰਮੈਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

9. ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਰੁਣ ਪਿੱਲਈ ਨੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰੁਣ ਪਿੱਲਈ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ 10.11.2022 ਨੂੰ

1 2024 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1920: 2024 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 595

ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ 09.03.2023 ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਸੰਮਨ 07.03.2023 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਅਰੁਣ ਪਿੱਲਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

10. ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਈਡੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਲਗਭਗ 493 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਗਭਗ 50,000 ਪੰਨਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

12. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੈਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

13. ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ ਕਿ "ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਿਯਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ"। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ।

14. ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਏਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

15. ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦਾ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਸੋਲਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:"

16. ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਹਰੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ

ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

17. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਕਿਉਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

18. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

“65. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਕਵਿਤਾ, ਨਿਜ਼ਾਮਾਬਾਦ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਜ਼ਾਮਾਬਾਦ ਲਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ (ਐਮਪੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ 'ਮੁਫ਼ਤ ਭੋਜਨ ਪਹਿਲ' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਰਾਜ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਹੁਨਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾਪਕ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 2006 ਤੋਂ ਨਲਗੋਂਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੈਚਲਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 2005 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਸਕਾਊਟਸ ਅਤੇ ਗਾਈਡਜ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

66. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਕਵਿਤਾ, ਇੱਕ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪੁੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਉਸਨੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

67. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਔਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ, ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਮੈਂਬਰ, ਆਦਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੌਮਿਆ ਚੌਰਸੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ, ਜਿਸਦੀ ਚਰਚਾ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੂਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

68. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਵਰਗ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੌਮਿਆ ਚੌਰਸੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੇ. ਕਵਿਤਾ ਪੀ.ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

19. ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਦਿ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

20. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ "ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਟੇ" 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਹੁਤ ਯੋਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

21. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ" ਦੇ

ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

22. ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ "ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ" 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

23. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸੌਮਿਆ ਚੌਰਸੀਆ ਬਨਾਮ
ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

24. ਸੌਮਿਆ ਚੌਰਸੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਬੇਈਮਾਨ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

25. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀਆਂ-ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਉੱਦਮਾਂ ਅਤੇ ਉੱਦਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

26. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੌਮਿਆ ਚੌਰਸੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੀਐਮਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੈਰੇ 23 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

“23. ….. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਬੇਈਮਾਨ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

2 [2023] 15 ਐਸਸੀਆਰ 848: (2024) 6 ਐਸਸੀਸੀ 401 : 2023 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 1073

ਹੈ.....”

27. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ "ਨੌਜਵਾਨ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਬੇਈਮਾਨ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ "ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ" 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੌਮਿਆ ਚੌਰਸੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਜਾਂ ਸੂਝਵਾਨ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ, ਉਹ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

28. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪੀ.ਐੱਮ.ਐੱਲ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 45(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

29. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 2024 ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1675 ਅਤੇ 1739 ਵਿੱਚ 01.07.2024 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

(ii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 22.08.2022 ਦੀ ਈਸੀਆਈਆਰ/ਐੱਚ.ਆਈ.ਯੂ.ਆਈ.ਆਈ./14/2022, ਪੀ.ਐੱਸ. ਐੱਚ.ਆਈ.ਯੂ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਅਤੇ ਆਰ.ਸੀ.-0032022A0053 ਮਿਤੀ 17.08.2022, ਪੀ.ਐੱਸ. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਏ.ਸੀ.ਬੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2022 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 10,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ;

(iii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ;

(iv) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏਗੀ; ਅਤੇ

(v) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇਗੀ।

30. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
31. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ